

educational process, as well as professional activity of future medical specialists will promote productive formation of ICT-competence. Distance learning at Danylo Halytsky Lviv national medical university is based on Zoom program and Misa program – corporation network of information resource of higher educational establishment, students having access to the program can do individual tasks and write tests. Combination of these programs in the distance learning process promotes extension of didactic means in organization of educational process of medical students. Proper level of computerization, high level of staff and methodical means of educational process are crucial indicators for assessment of modern educational establishment in pandemic conditions. Formation of ICT-competence in medical students includes information and digital competence; fundamentals of communication via computer technologies; creation and filling in the documents; and solution of tasks on the choice, synthesis and analysis of information. It should be mentioned that for efficient provision of educational services it is necessary to give technical support for monitoring of such services and elimination of problems or faults. Application of modern information and communication technologies in educational process of medical educational establishments creates possibilities for realization of didactic principles of individualization and intensification of educational process, in particular, students' individual work, their creative activity, level of consciousness and intellect; enables conditions of transformation from education to self-education throughout lifetime.

Key words: information and communication technologies, education, individual work, medical education, distance learning, medical student, quality of education, competence.

УДК 378:[37.091.12.011.3-051:796]

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.76.17>

Кисельов В. О.

СУТНІСТЬ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЗАСАДАХ ХОЛІСТИЧНОГО ПІДХОДУ

Конкуренція на ринку праці передбачає перехід до ефективніших форм фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи з учнівською молоддю, а реалізація прогресивних ідей галузі фізичної культури і спорту у практиці загальноосвітньої школи вимагає підготовки висококваліфікованих учительських кадрів. Сучасний рівень фізичного виховання та фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами має відповідати потребам особистості, сприяти її гармонійному розвитку через інноваційну діяльність, тоді уроки фізичної культури стануть засобом формування інтересу дитини до зміцнення свого здоров'я через рухову активність. Тому винятково великого значення набуває модернізація професійної підготовки вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти в напрямі опанування студентами комплексу інноваційних знань, умінь і навичок у галузі фізичної культури і спорту, формування професійних інтересів, професійних мотивів та ціннісних орієнтацій, що забезпечують готовність майбутніх учителів фізичної культури на засадах холистичного підходу. Проведений аналіз показує, що формування професійної готовності є невід'ємною частиною комплексної підготовки майбутнього фахівця в педагогічному університеті, тому в контексті нашого дослідження поняття «готовність майбутнього вчителя фізичної культури до інноваційної професійної діяльності» розуміємо як складне інтегроване особистісне утворення, яке забезпечує поточну реалізацію педагогічної діяльності і є підґрунтям для подальшої творчої самореалізації та професійного самовдосконалення, і полягає в опануванні спеціальних знань галузі фізичної культури та вмінь, пов'язаних із ними, знань з інноваційних видів професійної діяльності та прийомів і методів їх використання, передбачає наявність психологічних якостей, необхідних для вчителя фізичної культури та побудови кожним індивідумом власної програми оздоровчо-спортивних тренувань.

Ключові слова: готовність, професійна підготовка, майбутні вчителі фізичної культури, холистичний підхід, інновації.

У сучасних умовах розбудови українського суспільства значну роль мають відігравати фізична культура і спорт як складники загальнонародської культури та національного прогресу. Фізична культура і спорт (далі – ФКіС) є результатом багатогранної творчої діяльності суспільства, успадкувала культурні цінності, створені суспільством на попередніх етапах, розвиває їх відповідно до політичних, економічних, матеріальних можливостей держави, утверджує її авторитет на міжнародній арені.

Сучасний рівень розвитку освіти та науки висуває підвищені вимоги до компетентності фахівців фізичної культури, що потребує суттєвих змін у їхній професійній підготовці. Конкуренція на ринку праці передбачає перехід до ефективніших форм фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи з учнівською молоддю, а реалізація прогресивних ідей галузі ФКіС у практиці загальноосвітньої школи вимагає підготовки висококваліфікованих учительських кадрів.

Відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт», фізична культура – це «складова частина загальної культури суспільства, що спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини з метою гармонійного формування її особистості». Це зумовлює потребу в суттєвих змінах у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури, вимагає постійного підвищення їхнього професійного рівня. На педагогічні ЗВО покладається відповідальність за під-

готовку нового покоління педагогів, зміст і рівень кваліфікації яких адекватні інноваціям, що відбуваються в галузі ФКіС.

Сучасне інформаційне суспільство диктує нові правила життя, відповідно до яких комп'ютери, Інтернет та соціальні мережі стали невід'ємною частиною нашого життя. Саме вони є провідними джерелами у пропагуванні здорового способу життя, необхідності займатися фізичними вправами, знайомлять користувачів із різними видами фітнес-програм, досягненнями олімпійських чемпіонів та іншими спортивними новинами, пропонують відеоролики з новітніх видів спорту, де спортсмени вражають вправністю виконуваних рухових дій тощо. Фізична досконалість має бути результатом гарного здоров'я, отже, є основою нормальної, повноцінної життєдіяльності, визначається також умінням володіти своїм тілом, гарною поставою, злагодженими рухами, тобто всім тим, що залежить від правильного фізичного виховання. Передусім діти є активними споживачами цього контенту. Сучасний рівень фізичного виховання та фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами має відповідати потребам особистості, сприяти її гармонійному розвитку через інноваційну діяльність, тоді уроки фізичної культури стануть засобом формування інтересу дитини до зміцнення свого здоров'я через рухову активність.

Тому винятково великого значення набуває модернізація професійної підготовки вчителів фізичної культури у ЗВО в напрямі опанування студентами комплексу інноваційних знань, умінь і навичок у галузі ФКіС, формування професійних інтересів, професійних мотивів та ціннісних орієнтацій, що забезпечують готовність майбутніх учителів фізичної культури на засадах холистичного підходу.

Професійне становлення майбутніх учителів фізичної культури досліджували Н. Белікова, В. Видрін, С. Єрьогіна, Р. Клопов, О. Конєєва, В. Костюченко, Б. Курдюков, П. Лесгафт, Л. Лубишева, М. Носко, Н. Москаленко, Є. Приступа, М. Прохорова, Н. Пфейфер, Л. Сущенко, С. Хазова й інші. Попри значний внесок цих дослідників у становлення педагогічних закладів у галузі ФКіС, нинішня система професійної підготовки в них спрямована більшою мірою на розвиток спортивної майстерності та загальнонаукового компоненту освіти майбутніх учителів фізичної культури, що не забезпечує випускникам ЗВО рівня професійної підготовки до інноваційної холистичної діяльності відповідно до соціального запиту сучасного суспільства.

Отже, проблема підготовки майбутніх учителів фізичної культури в педагогічних університетах до інноваційної професійної діяльності на засадах холистичного підходу малодосліджена в теоретичному та практичному аспектах, а традиційна система вищої освіти не може забезпечити професійну підготовку нової генерації вчителів фізичної культури відповідно до потреб сучасної школи.

Мета статті – розглянути сутність готовності майбутніх учителів фізичної культури до інноваційної професійної діяльності на засадах холистичного підходу.

Основні теоретичні засади підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту у вищих навчальних закладах досліджували: Л. Сущенко (теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах) [7], О. Тимошенко (теоретико-методичні засади оптимізації професійної підготовки вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах) [8], Б. Шиян (теоретико-методичні основи підготовки вчителів фізичного виховання в педагогічних навчальних закладах) [9] та інші.

У своїх наукових працях Є. Приступа [5, с. 134] визначає, що можливість досягнення певних результатів у професійній підготовці фахівців фізичної культури потрібно розглядати як співвідношення понять «рівень професійної підготовки» і «вимоги сучасної освіти», а забезпечення їх єдності вимагає спеціально вжитих заходів у сфері освіти, щоб зберегти професіоналізм фахівців.

Найважливішим складником професійної підготовки фахівців фізичної культури є формування їхніх педагогічних умінь і навичок. Ступінь опанування професійних навичок значною мірою визначає професійну компетентність педагога, його успіх в освітній діяльності, є одним із провідних критеріїв оцінки якості підготовки. Виявлення переліку найбільш значущих умінь, які необхідні студентам у період їх навчання, та розроблення ефективних методик навчання для подальшого формування цих умінь варто розглядати як основні завдання викладачів вищих навчальних закладів [6, с. 51].

У педагогічних дослідженнях І. Гринченко [2, с. 105] майбутній учитель фізичної культури розглядається як особистість, яка вмотивовано здобуває кваліфікацію відповідно до певного освітньо-кваліфікаційного рівня у процесі спеціально організованої навчально-виховної діяльності в умовах упровадження сучасних педагогічних технологій у вищих навчальних закладах для забезпечення в подальшій професійній діяльності здорового способу життя школярів.

У своєму дослідженні ми погоджуємось із визначенням М. Лянного [3, с. 108] і будемо розглядати професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури як неперервний процес набуття студентами необхідного рівня освіченості (здобуття знань, напрацювання вмінь і навичок, розвиток професійно і соціально значущих якостей, формування ціннісних орієнтацій і первинного досвіду діяльності, що забезпечує готовність до виконання трудових функцій).

Науковці вважають, що готовність – це вибіркова прогностична активність особистості на стадії її підготовки до діяльності, яка починається з моменту визначення мети на основі усвідомлення потреб і мотивів та розвивається відповідно до визначених особистістю плану, настанов, загальних моделей подальших дій, що втілюються у предметні дії, відповідають чітко визначеним засобам і способам діяльності [1, с. 25].

Готовність майбутніх фахівців фізичної культури до професійної діяльності характеризується вченими як цілісний прояв особистості, комплекс необхідних знань, умінь і здібностей, результат професійної освіти та виховання, соціальної зрілості особистості, компонентами якої виступає психологічна, науково-теоретична, практична, фізична і психофізична готовність [4, с. 245].

Додатково з метою з'ясування реального стану професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в контексті нашого дослідження нами проводилися анкетування й опитування 112 студентів та 17 викладачів фундаментальних дисциплін галузі ФКіС педагогічних університетів.

На запитання «Які види професійної діяльності вчителя фізичної культури слід вважати інноваційними?» більшість респондентів відповіли, що саме проведення фізкультурно-оздоровчих занять із використанням сучасних фітнес-технологій для розвитку основних фізичних якостей, сучасних спортивно орієнтованих технологій фізичного виховання та використання сучасних гімнастичних технологій варто вважати інноваціями (рис. 1).

Рис. 1. Результати опитування щодо інноваційних видів професійної діяльності вчителя фізичної культури

У таблиці 1 представлено результати відповідей на запитання «Які навички та вміння слід формувати в майбутніх учителів фізичної культури з метою їх підготовки до здійснення інноваційної професійної діяльності?».

Таблиця 1

Відповіді респондентів на запитання «Які навички та вміння слід формувати в майбутніх учителів фізичної культури з метою їх підготовки до здійснення інноваційної професійної діяльності?»

Знання, навички та вміння	Відповіді
Про принципи оздоровчого та спортивного тренування	38 %
Про нетрадиційні системи фізичних вправ інноваційного характеру	72 %
Навчити визначати раціональні параметри фізичних навантажень у процесі фізкультурно-оздоровчих занять	51 %
Ознайомити з популярними в молоді різноманітними формами рухової активності та методиками їх проведення	66 %
Ознайомити з формами та методами організації занять рекреаційного характеру	45 %
Ознайомити з теоретико-методичними основами побудови занять із використанням новітніх технологій фізичного виховання	81 %
Навчити складати комплекс вправ для різних груп населення залежно від фізичного стану, віку, статі та фізичної підготовленості	72 %

Отже, як показують результати опитування, підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до інноваційної діяльності має здійснюватися з використанням найновітніших технологій, методик, освітніх інновацій, з використанням набутого вітчизняного й закордонного досвіду. Фундаментом цього повинні бути оновлення змісту та форм організації навчально-педагогічного процесу відповідно до світових стандартів, що стали основою національної доктрини розвитку освіти в галузі ФКіС.

Проведений аналіз загальних та спеціальних вимог до підготовки майбутнього вчителя фізичної культури показує обов'язковість опанування спеціальних знань у галузі ФКіС, прийомів та методів навчання фізичної культури, наявності особистісних якостей, необхідних для фахівця цього напрямку.

Проведений аналіз показує, що формування професійної готовності є невід'ємною частиною комплексної підготовки майбутнього фахівця в педагогічному університеті, тому в контексті нашого дослідження поняття «*готовність майбутнього вчителя фізичної культури до інноваційної професійної діяльності*» розуміємо як складне інтегроване особистісне утворення, яке забезпечує поточну реалізацію педагогічної діяльності і є підґрунтям для подальшої творчої самореалізації та професійного самовдосконалення, полягає в опануванні спеціальних знань у галузі фізичної культури та вмінь, пов'язаних із ними, знань з інноваційних видів професійної діяльності та прийомів і методами їх використання, передбачає наявність психологічних якостей, необхідних для вчителя фізичної культури та побудови кожним індивідумом власної програми оздоровчо-спортивних тренувань.

Висновки. Беззаперечно, майбутній учитель фізичної культури має здобути фундаментальну підготовку в галузі ФКіС на засадах холистичного підходу, яка забезпечить йому дієві знання, професійні компетентності, що виходять за межі шкільної програми фізичного виховання. У всіх фундаментальних працях із питань підготовки майбутніх учителів фізичної культури підкреслюється, що вивчення студентами закладів вищої освіти будь-якого курсу зі спортивно-педагогічної підготовки має оптимально поєднуватися з потребами майбутньої професійної діяльності та забезпечувати підготовку висококваліфікованих кадрів.

Використана література:

1. Воронін Д. Питання готовності вчителів фізичної культури до професійної діяльності. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві* : збірник наукових праць. 2011. № 2 (14). С. 24–25.
2. Гринченко І. Сучасні напрями впровадження інновацій у професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури. *Вісник Житомирського державного університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2012. Вип. 64. С. 103–107.
3. Однолеток Т., Лянной М. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури як педагогічна проблема. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2009. № 9. С. 107–109.
4. Окса М. Генеза вивчення загальнопедагогічних дисциплін у вузах України у ХХ столітті : монографія. Мелітополь : МДПУ, 2004. 313 с.
5. Приступа Є., Пилат В. Традиції української національної фізичної культури. Львів : Троян, 1991. 275 с.
6. Сидорук А., Маковецька Н. Аналіз стану підготовки майбутніх фахівців фізичної культури до анімаційної діяльності. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2015. III (28). Issue 55. P. 49–52.
7. Сущенко Л. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах : автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2003. 46 с.
8. Тимошенко О. Оптимізація професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури : монографія. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 420 с.
9. Шиян Б. Теоретично-методичні основи підготовки вчителів фізичної культури в педагогічних навчальних закладах : автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04. Київ, 1997. 50 с.

References:

1. Voronin D. (2011). Pytannia hotovnosti vchyteliv fizychnoi kultury do profesiinoi diialnosti [The question of readiness of physical education teachers for professional activity]. *Fizychnе vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi : zb. nauk. prats*. № 2 (14). S. 24–25. [in Ukrainian].
2. Hrynchenko I. B. (2012). Suchasni napriamy vprovadzhenia innovatsii v profesiinu pidhotovku maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury [Modern directions of innovation in the training of future teachers of physical culture]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu. Serii: Pedahohichni nauky*. 64. S. 103–107. [in Ukrainian].
3. Odnoletok T. V., & Liannoii M. O. (2009). Profesiina pidhotovka maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury yak pedahohichna problema [Professional training of future teachers of physical culture as a pedagogical problem]. *Pedahohika, psykhohihiia ta medyko-biologichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*. 9. S. 107–109. [in Ukrainian].
4. Oksa M. M. (2004). Geneza vyvchennia zahalno pedahohichnykh dystsyplin u vuzakh Ukrainy v XX stolitti [The genesis of the study of general pedagogical disciplines in Ukrainian universities in the XX century] : monohrafiia. Melitopol : MDPU. 313 s. [in Ukrainian].
5. Prystupa Ye. N., & Pylat V. S. (1991). Tradytzii ukrainskoi natsionalnoi fizychnoi kultury [Traditions of Ukrainian national physical culture]. Lviv : Troian. 275 s. [in Ukrainian].
6. Sydoruk A. V., & Makovetska N. V. (2015). Analiz stanu pidhotovky maibutnix fakhivtsiv fizychnoi kultury do animatsiinoi diialnosti [Analysis of the state of preparation of future specialists in physical culture for animation activities]. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. III (28), Issue: 55. S. 49–52. [in Ukrainian].
7. Sushchenko L. P. (2003). Teoretyko-metodolohichni zasady profesiinoi pidhotovky maibutnix fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu u vyshchykh navchalnykh zakladakh [Theoretical and methodological principles of professional training of future specialists in physical education and sports in higher educational institutions]: avtoref. dys. ... doktora ped. nauk : 13.00.04. Kyiv. 46 s. [in Ukrainian].
8. Tymoshenko O. V. (2008). Optymizatsiia profesiinoi pidhotovky maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury [Optimization of professional training of future physical education teachers]: monohrafiia. Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova. 420 s. [in Ukrainian].
9. Shyian B. M. (1997). Teoretychno-metodychni osnovy pidhotovky vchyteliv fizychnoi kultury v pedahohichnykh navchalnykh zakladakh [Theoretical and methodological bases of physical education teachers training in pedagogical educational institutions] : avtoref. dys. ... dokt. ped. nauk : 13.00.04. Kyiv. 50 s. [in Ukrainian].

Kyselyov V. O. The essence of ready of future teachers of physical culture for innovative professional activity on the basis of a holistic approach

Competition in the labor market involves the transition to more effective forms of physical culture and sports work with young students, and the implementation of progressive ideas in the field of FKіS in the practice of secondary school requires

the training of highly qualified teachers. The current level of physical education and physical culture and health work with students should meet the needs of the individual, promote its harmonious development through innovation, then physical education lessons will be a means of forming the child's interest in strengthening their health through physical activity. Therefore, it is extremely important to modernize the training of physical education teachers in ZVO in the direction of students mastering a set of innovative knowledge, skills and abilities in the field of FCiS, formation of professional interests, professional motives and values that ensure the readiness of future physical education teachers on a holistic approach. The analysis shows that the formation of professional readiness is an integral part of comprehensive training of future professionals at the Pedagogical University, so in the context of our study, the concept of «readiness of future physical education teachers to innovative professional activities» is understood as a complex integrated personal education. activities and is the basis for further creative self-realization and professional self-improvement, and is to master the special knowledge of physical culture and related skills, knowledge of innovative professional activities and techniques and methods of their use and provides the psychological qualities necessary for teacher of physical culture and construction of each individual's own program of health and sports training.

Key words: *readiness, professional training, future physical education teachers, holistic approach, innovation.*

УДК 378.937

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.76.18>

Князян М. О.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФАСИЛІТАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З УЧНЯМИ

Розглядається проблема підготовки майбутніх учителів до фасилітаційної взаємодії з учнями. Мета статті – розкрити педагогічні умови підготовки майбутніх учителів до фасилітаційної взаємодії з учнями закладів загальної середньої освіти. Методами дослідження є аналіз, синтез, порівняння, систематизація, класифікація, узагальнення для розкриття педагогічних умов підготовки майбутніх учителів до фасилітаційної взаємодії з учнями, самооцінка й експертна оцінка з метою виявлення рівня підготовленості до цієї діяльності.

Для забезпечення результативності підготовки майбутніх учителів до фасилітаційної взаємодії з учнями закладів загальної середньої освіти є доцільною реалізація таких педагогічних умов, як: формування базису теоретичних знань майбутніх учителів із проблем фасилітаційної взаємодії як стартової платформи для подальшого професійного саморозвитку; забезпечення дієвості вмінь студентів пошуку, аналізу, систематизації та впровадження ефективних прийомів фасилітаційної взаємодії педагогів з учнями закладів загальної середньої освіти; залучення здобувачів вищої освіти до наукових досліджень із метою отримання суб'єктивно й об'єктивно нової інформації щодо вирішення проблеми підвищення результативності фасилітаційної взаємодії та пропаганди цих знань в освітньому середовищі.

Відповідно до першої педагогічної умови нами був організований такий цикл лекцій: «Фасилітаційна взаємодія в системі професійної діяльності педагога», «Вітчизняний та зарубіжний досвід організації фасилітаційної взаємодії учителів та учнів у навчально-виховному процесі», «Технології інновації фасилітаційної взаємодії педагогів з учнями». Основною формою реалізації другої педагогічної умови була самостійна робота студентів, яка містила рецептивно-аналітичні та продуктивно-творчі завдання. Упровадження третьої педагогічної умови відбувалося у форматі організації проблемних груп. Тематика, за якою було організовано науково-дослідницьку діяльність, містила різноманітні проблеми психологічного, соціального, дидактичного характеру фасилітаційної взаємодії.

Ключові слова: *фасилітація, фасилітаційна взаємодія, учні, майбутні вчителі, педагогічні умови.*

Однією з найважливіших проблем сучасної освіти є реалізація антропоцентрованої парадигми навчання, забезпечення позитивної комунікації, налагодження суб'єкт-суб'єктної взаємодії між усіма учасниками навчально-виховного процесу. У цьому ракурсі забезпечення високоефективної фасилітації майбутніми вчителями процесу навчання учнів набуває пріоритетного значення. Ця проблема пов'язана з такими важливими практичними завданнями, як діагностика та розвиток особистісних якостей учнів, їхнього творчого потенціалу, активізація пізнавальної мотивації, підтримання вияву інтелектуальної ініціативи. Наголосимо на тому, що саме впровадження фасилітаційної взаємодії між учителем та школярами дозволяє розробити та реалізувати індивідуальні маршрути виховання й навчання учнів закладів загальної середньої освіти.

Аналіз наукових джерел свідчить, що ця проблема розглядалася з таких принципово важливих позицій, як: теоретико-методологічний базис професійної підготовки педагогічних кадрів (В. Андрущенко, В. Бондар [2], В. Льїн, В. Кремень [3]), принципи педагогічної фасилітації та засоби її формування (І. Авдєєва [1], В. Сухомлинський [5], О. Шахматова [7]), методи підготовки студентів до фасилітаційної взаємодії (І. Прокопенко [4], К. Шевченко [8]), формування їхньої фасилітаційної компетентності (А. Балюк, О. Галіцян, О. Фокша [9]) та позиції фасилітатора (О. Фісун [6]).

Проте питання щодо розроблення системи педагогічних умов підготовки студентів до впровадження ефективної фасилітаційної взаємодії зі школярами потребує більш ґрунтовного дослідження.